

Rettelsesblad

Erstatter betænkning af 09.05.2022

Der er foretaget rettelser i indstillingerne og tilføjet en mindretalsudtalelse

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension (Forhøjelse af grundbeløb for alderspensionister, forhøjelse af den højeste førtidspensions takst og forhøjelse af fribeløb før modregning)***Fremsat af Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kuko, Siumut
Medlem af Inatsisartut, Aslak W. Jensen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Emmanuel Nuko, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 23.marts under FM2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag foretages ændringer i Inatsisartutlov om alderspension og i Inatsisartutlov om førtidspension. Forslaget vil medføre at grundbeløbet stiger med 9.000 kr. for alle alderspensionister, dvs. for både enlige og samlevende.

Ændringerne i Inatsisartutloven om førtidspension vil medføre at den højeste takst for førtidspensionister med den laveste arbejdssevne hæves, hvilket vil medføre en stigning på 5.660

kr. for den gruppe. Derudover ændres reglerne således at beløbsgrænsen for indtjeningen for en førtidspensionist og dennes partner hæves med 10.000 kr. før der sker en modregning i førtidspensionen.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var en god debat om forslaget og der var bred enighed om at arbejde for at forbedre forholdene for de ældre.

3. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at der i finansloven for 2022 er afsat 15 mio. kr. til udmøntning i 2022 og 30 mio.kr årligt fra og med 2023.

5. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked er vedlagt nærværende betænkning som bilag 1. Derudover har Udvalget været til et orienteringsmøde hos Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked den 25.april.

6. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har i forbindelse med udvalgsbehandlingen været interesseret i at afdække om hvorvidt der vil ske en modregning i boligsikringen når grundbeløbet hæves og på den måde medføre negative konsekvenser for alderspensionisterne.

Det fremgår af besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked at forhøjelse af grundbeløbet vil medføre en reduktion i boligsikringsydelsen. Men at der er foretaget beregninger der viser at de berørte pensionister vil få et større rådighedsbeløb på trods af modregninger i andre sociale ydelser. Det fremgår yderligere at der vil blive arbejdet videre med dette i forbindelse med den kommende boligreform, den kommende ældrestrategi og hjemløsestrategi.

Hvad angår reglerne for indtjening for førtidspensionen vil ændringen i loven vil også medføre at førtidspensionisterne får mulighed for at tjene 10.000 kr. ekstra uden at der sker en modregning. Således fremgår det af Naalakkersuisoq's besvarelse at nærværende ændring i loven ikke medfører ændringer i modregningsreglerne.

7. Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter fra Siumut og Inuit Ataqatigiit indstiller forslaget til vedtagelse

Repræsentanter fra Siumut vil fremkomme med følgende supplerende udtalelse:

Vi er glade for at konstatere at forbedringer af de ældres økonomiske vilkår er del af den nye koalition, vi glæder os til det fremtidige samarbejde i realiseringen af fremtidige tiltag.

Repræsentanten for Demokraatit vil fremkomme med følgende mindretalsudtalelse:

Demokraatit er grundlæggende helt enige i at forbedre forholdene for ældre. Vi har dog også stillet krav, også under forhandlingerne om, at denne reform skal tilrettes samtidigt med øvrige ydelser, såsom boligsikring og øvrige modregninger ved øget indtægt. Det fremgår ikke af Naalakkersuisuts svar, at dette udarbejdes i forbindelse med dette punkt, og det er derfor uvist om hvorvidt ældre- og boligstrategien, i sidste ende giver det ønskede resultat. Vi ved heller ikke, hvor meget pensionisterne får af øget rådighedsbeløb, når de bliver modregnet i boligsikring. Derfor stiller vi os i en situation med risiko for øget administrative løsninger på sigt, og som reelt ikke kommer den enkelte pensionist og førtidspensionist til gode. Vi holder derfor fast i, og opfordrer til at Naalakkersuisut hurtigst muligt holder hvad de har lovet under forhandlingerne.

Mindretalsudtalelse fra Naleraq:

I dag er pensionsafhængige borgeres levevilkår på mange områder meget vanskeligt stillet. Boligforhold, daglige fornødenheder, grønlandsk madvarepriser, dagligvare priser samt el- og vand priser samt opvarmning med olie. Tænker man på alle disse og især som kun har pension til rådighed er man meget hårdt økonomisk stillet.

Tænker man på at gøre det gamles levevilkår bedre skal vi fra Naleraq tydeligt give udtryk for at mht. at sætte størrelsen på pensionen må man her og nu forhøje pensionen for det gamles skyld.

Det gamle skal have respektable forhold. At man har ægtefælle skal ikke være en hindring for det gamle og med tanke på familieforhold og husstandsforhold skal ej heller være en hindring, eftersom gamle der har børnebørn eller børn boende bliver belastet økonomisk bl.a. ved at man fjerner boligsikring.

Tager man udgangspunkt i ægtefællers indkomst gælder det bl.a. at hvis ægtefællen arbejder bliver den anden pensionsmodtager straffet ved at man nedsætter vedkommendes pension.

Uanset at det gamle har arbejdet for samfundet i mange år bliver de frataget deres rettigheder samt blot bliver anset som byrder og det tynger det gamle.

Lad os med det samme regulere i pensionen, så der sikres en god alderdom, på den måde kan familier med ældres levestandard forhøjes og forbedres; de ældre er jo den del i familien der drager omsorg og støtte samt at de altid ønsker at bidrage til at familien klarer sig godt.

Vi alle ønsker at de ældre skal have en tryk alderdom, ældre har ret til en respektfuld alderdom, og vi alle ønsker at de ældres hverdag skal være nemmere samt at ældre der har brug for hjælp skal hjælpes også i deres hjem.

Vi har ønsket at forhøjelse af alderspensionen skulle ske den 1. januar 2022, vi har ligeledes ønsket at der skulle yderligere forhøjelser i dag. Det har vi desværre ikke kunne opnå.

Vi er dog blevet lovet at forhøjelse af alderspensionen vil ske pr. 1. juli 2022 med den begrundelse at loven om boligsikring først skulle ændres under forårssamlingen. Vi kan med beklagelse nu konstatere at Naalakkersuisut ikke efterlever dette også selvom vi er kommet med flere rykkere.

I dag ved vi endnu ikke hvilke konsekvenser der vil være for boligsikringen, når alderspensionen hæves.

Vi fastholder uagtet stadig vores krav om at alderspensionen skal hæves.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Peter Poulsen

Navn
Formand

Anna Wangenheim

Mikivuk Thomassen

Navn
Næstformand

Manane Ravn

Mala Høy Kuko

Aslak W. Jensen

Emanuel Nuko

Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og
Arbejdsmarked

ISN@nanoq.gl

Dato: 22-04-2022

J.nr.:01.38.01.03-00150

Skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender

Familie og Sundhedsudvalget fremsender hermed skriftlige spørgsmål i forbindelse med udvalgsbehandlingen af EM2022/25.

1. Vil udregningen af boligsikringen blive påvirket negativt når grundbeløbet øges?
2. Vil evt. indtjening ved at arbejde lidt ekstra blive modregnet i det samlede beløb?
3. Bliver det samlede beløb nedsat såfremt samlever påtager sig ekstra arbejde og har ekstra indtjening?

Udvalget skal anmode om snarest muligt at modtage en skriftlig besvarelse (grønlandsk og dansk) af ovenstående spørgsmål. Besvarelsen bedes fremsendt elektronisk til udvalgets sekretær mika@ina.alla.gl og Inatsisartut (inatsisartut@inatsisartut.gl).

På forhånd tak,

På vegne af Familie og Sundhedsudvalget

Med venlig hilsen

Hans Peter Poulsen

Udvalgsformand

Familie og Sundhedsudvalget

Inatsisartut

inatsisartut@inatsisartut.gl

mika@ina.alla.gl

11-05-2022
Sags nr. 2021 - 18525
Akt. id. 19914261

Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Svar på spørgsmål fremsendt af Familie og Sundhedsudvalget den 22. april 2022

Familie og Sundhedsudvalget fremsendte den 22. apr. 2022 nedenstående spørgsmål til besvarelse inden 2. behandlingen af forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension på indeværende samling FM2022.

1. Vil udregningen af boligsikringen blive påvirket negativt når grundbeløbet øges?

Svar: Ja, det forhøjede grundbeløb vil indgå i beregningen af boligsikring og dermed medvirke til at boligsikringen vil blive lavere.

Naalakkersuisut er klar over dette og der vil blive arbejdet videre hermed i forbindelse med reformering af boligsikringsydelsen, som sker i forbindelse med igangværende arbejde med boligreformen, kommende ældrestrategi og hjemløsestrategi.

Hævningen af grundbeløbet for folkepensionister og højeste sats for førtidspension er således blot første skridt i forbindelse med arbejdet med at forbedre vilkårene for pensionister.

Det skal i midlertidig gøres opmærksom på, at alle beregninger har vist, at alle de berørte pensionister vil få et større rådighedsbeløb til trods for eventuelle modregninger i andre sociale ydelser.

2. Vil evt. indtjening ved at arbejde lidt ekstra blive modregnet i det samlede beløb?

Svar: Forslaget giver førtidspensionister mulighed for at tjene 10.000kr. mere om året, uden at der skal ske modregning i deres pension. Som reglerne er i dag, nedsættes

førtidspensionen, hvis førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 28.000kr. De første 100.000 kr. af en eventuel partners indtægt medregnes dog ikke.

Med det fremsatte forslag hæves grænsen, for hvornår der skal ske modregning, således med 10.000 kr. til 38.000 kr. mod 28.000 kr. efter de gældende regler.

Såfremt at indtægten overstiger denne grænse, vil der dog som i dag ske modregning i førtidspensionen.

3. Bliver det samlede beløb nedsat såfremt samlever påtager sig ekstra arbejde og har ekstra indtjening?

Svar: Det fremsatte forslag til ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension giver, som beskrevet i besvarelsen af spørgsmål 2, mulighed for, at en førtidspensionist og dennes partner samlet set kan tjene yderligere 10.000 kr. om året end efter de gældende regler.

Påtager en førtidspensionists partner sig yderligere arbejde og parret derved opnår en samlet indtjening der overskrider den fastsatte grænse, vil der som i dag skulle ske modregning.

Forslaget ændre ikke i modregningsreglerne for alderspensionister og disse vil således fortsætte som i dag.

Med venlig hilsen

Jess Svane